

אם יהיה צורך -

יפעילו האמריקאים באו"ם

ומן

להגנת ישראל

אבל...

בניגוד למקובל, אתחיל ישר במסקנות. ישנה, כרגע זה, אפשרות ממשית כי יוזמת המעצמות תביא להסדר-שלום במרחב. **הכוונה - לא רק המוצהרת, אלא גם האמיתית - היא לשלום של ממש, לא להסדר-ביניים כל שהם.**

לצורך זה נדרשות ממשלות מצריים וירדן לחתום על מיסמכים שיהיו הסכמי-שלום, אם כי לא ישאו שם זה במפורש.

ישראל, לעומת זאת, תידרש לחתור על כל סיפוח של שטחים, מלבד תיקוני-גבול בעלי אופי ביטחוני לאורך הקו הירוק. ירושלים תישאר מיוחדת, אך ינתן בה מעמד לערבים.

בשלב הנוכחי, אין המעצמות מוטרדות עדיין עליידי העמדה השלילית המובהקת של ממשלת-ישראל. הבעייה המיידית העומדת בפניהן היא כפולה: לקבל מברית-המועצות תשובה מחייבת, שתאשר

גאת אורי אבנרי

בשבוע האחרון ערך אורי אבנרי סיורי-בזק בארצות-הברית, כדי להיפגש עם צמרת המימשל האמריקאי והאישים האחראיים לניהול שיחות ארבע-המעצמות.

מטרת הביקור היתה לקבל התרשמות אישית מעודכנת על כוונת המעצמות ועל מצב המשא-והמתן ביניהן; וכן להביא לפני האישים האחראיים את תוכנית-השלום של "העולם הזה". לצורך זה נעדר ח"כ אבנרי שבוע אחד מן הכנסת, זו הפעם הראשונה בארבע שנים.

בין השאר נפגש אורי אבנרי, במסגרת שיחות אלה, עם: הלורד קאר אדון, ראש המשלחת הבריטית באו"ם, מנסח החלטת מועצת הביטחון והנציג הבריטי בשיחות הארבע. צ'ארלס יוסט, ראש המשלחת האמריקאית באו"ם, שר בממי שלת ניכסון והנציג האמריקאי בשיחות הארבע. יוסף סיסקו, סגן שרי-החץ האמריקאי לענייני המיזרח-התיכון, כוון מנהל שיחות שתי המעצמות בווינגטון, וכן עוזרו, רוג'ר דייווידס, וצוות יועציו.

הארולד פונדר, האחראי לענייני המזרח-התיכון בצוות המועצה לביטחון לאומי, עוזרו של הנרי קיסינג'ר בבית הלבן, וכן סגנו, ג'ון פוסטר.

כן נפגש אבנרי עם שורה של אישים אחרים בחוגי המימשל האמריקאי ומומחים לענייני המיזרח-התיכון, וביקר אצל השגריר יצחק רבין.

ראש המשלחת הסובייטית באו"ם, יוסף מאליק, נציג ארצו בשיי

אבנרי ליד בניין מרכז האו"ם*

חות הארבע, ביקש שהות של 24 שעות כדי להחליט אם להיפגש עם אבנרי. בתום תקופה זו (בה התקשר, מן הסתם, עם מוסקבה) השיב בשלילה. הנימוק הרשמי היה שאין לו זמן.

אף כי כל השיחות נתקיימו בנוכחות מזכירים משני הצדדים, שרשמו את עיקרי הדברים שנאמרו, הן נתקיימו על סמך התחייבות מפורשת שלא להביא דברים בשם אומריהם. הותר לפרסם את הדברים רק במסגרת של התרשמות אישיות. לפיכך אין לייחס את הדברים, המובאים בסידרה זו, ככל צורה שהיא לאישיות זו או אחרת.

הודות להיקף הרחב של שיחות אלה, שכדוגמתן לא היתה לשום אישיות ישראלית מחוץ לממשלה, ניתנת בסידרה זו תמונה מעודכנת ומוסמכת ביותר על סיבוי יוזמת-השלום של המעצמות.

סיכומי של סיכום: מחצית-השנה הקרובה תהיה מברעת בתולדות ישראל. בפני ישראל תעמוד - אולי בפעם האחרונה בדורנו - אפשרות ממשית של שלום. אפשרות זו אינה בטוחה - אך היא ממשית וקיימת. אם תתממש או לא - זה תלוי במידה רבה גם ברצונה הטוב של ממשלת גולדה מאיר.

ממשלת-ישראל יכולה לקדם אותה - או לנסות, יחד עם אנשי אל-פתח וממשלות סקינג ודמשק, לטרפד אותה.

במיקרה האחרון תהיה התוצאה - לדעת כל המומחים הורים - גפילת המישטרים הערביים המתונים-יחסית, הפיכת אירגוני-החבלה הפלסטיניים לגורם המכריע במרחב, מצב של מלחמת-נצח בין ישראל והערבים, ובדיון ישראל בעולם.

וכתוצאה הסופית: הסתלקות אמריקה מהמיזרח-התיכון והשארת ישראל בעימות ישיר פנים אל פנים עם ברית-המועצות.

לורד קארדון: גושל אחוז שכם

בעבור מכאן להתרשמותי האישית מבעלי שיחתי העיקריים - מכיוון שכל יחסנו ליוזמת ארבע-המעצמות נוגע במידה כה רבה לרצונם הטוב ולאומון שאספר לתת

* ליד: דינה הייז, שניהלה את הפרוטוקול של השיחות.

כי אכן היא מוכנה להסכם-שלום כזה, ולקבל ממנה הודעה כי מצריים מוכנה לכך אף היא.

שלב זה, שנפתח עם ביקור שרי-החץ הסובייטי השבוע בקאהיר, עשוי להימשך כשלושה שבועות (לפי הערכה אחת) או כחודשיים (לפי הערכה אחרת).

אם תהינה תשובות מוסקבה וקאהיר חיוביות, תגובשנה "המלצות" מפורטות, מטעם ארבע המעצמות, והן תימסרנה לשגריר גונאר יארינג.

זה יפתח בסיבוב חדש של שיחות במרחב, במגמה להפגיש את הצדדים, בשלב הסופי, בפגישה פנים-אל-פנים, שבה ינוסח וייחתם "ההסדר החוזי" בין ישראל וממשלות-ערב.

אם תמשיך ישראל באותו שלב בגישתה השלילית, יופעל נגדה לחץ דעת-הקהל הבינלאומית.

אין כל כוונה להטיל עליה סנקציות או עונשים אחרים. אם יוצעו כאלה במועצת-הביטחון, יש לצפות בוודאות לווטו אמריקאי נגדם.

ברם, אם כי אין לצפות לסיכסוך דרמאטי בין ממשלות ישראל וארצות-הברית, קיימת זו הפעם הראשונה סכנה ארוכת-טוח של התרחקות המדיניות האמריקאית מישראל - שכתוצאה ממנה עלולה ישראל למצוא את עצמה, תוך שנה-שנתיים, מבודדת לחלוטין בעולם.

סכנה זו נראית חמורה שבעתים דווקא מפני שאין רחשי המימשל האמריקאי מדברים עליה כפה מלא או ששים לקראתה, אלא מקבלים אותה כחשבון כאפשרות שיש להשלים עימה.